

ŠAJĀ NUMURĀ:

- Iesniegti pieteikumi zivsaimniecības gada balvai „Lielais loms 2015” 3
- Speciālisti Polijā iepazīst storu un foreļu audzēšanas tehnoloģijas 4
- Carnikavas novada zivsaimnieku izbraukuma seminārs Pāvilostā 5
- Valsts Zivsaimniecības sadarbības tīkla ieguldījums piekrastes teritoriju attīstībā 6

AKTUALITĀTES

PAR NĒĢU SVĒTKIEM 7., 8. LPP.

Foto: Jānis Kravalis

- Carnikavas novada zivsaimnieki Nēģu svētkos 7

IZSTRĀDĀ JŪRAS TELPISKO PLĀNOJUMU

Tiek izstrādāts Jūras telpiskais plānojums Latvijas Republikas teritoriālajiem un ekskluzīvās ekonomiskās zonas ūdeņiem.

KAS IR JŪRAS TELPISKĀ PLĀNOŠANA?

Kopš 2015. gada janvāra tiek izstrādāts „Jūras telpiskā plānojuma (JTP) Latvijas Republikas teritoriālajiem un ekskluzīvās ekonomiskās zonas (EEZ) ūdeņiem” projekts. Jūras telpisko plāno-

jumu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas uzdevumā izstrādā Baltijas Vides Forums, piesaistot ekspertus no dažādām valsts institūcijām, kā arī Lietuvas un Igaunijas jūras telpiskās plānošanas ekspertus.

JTP ir nacionālā līmeņa ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kas noteiks jūras izmantošanu turpmākajos 12 gados. Šis attīstības plānošanas dokuments tiek izstrādāts saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likumu, kas nosaka,

JŪRAS TELPISKAIS PLĀNOJUMS

ka jūras izmantošana ir jāplāno, ņemot vērā funkcionāli ar jūru saistīto sauszemes daļu. JTP tiek izstrādāts saskaņā ar MK noteikumiem „Jūras plānojuma izstrādes, ieviešanas un uzraudzības kārtība” (30.10.2012., Nr. 740).

► 2. lpp.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

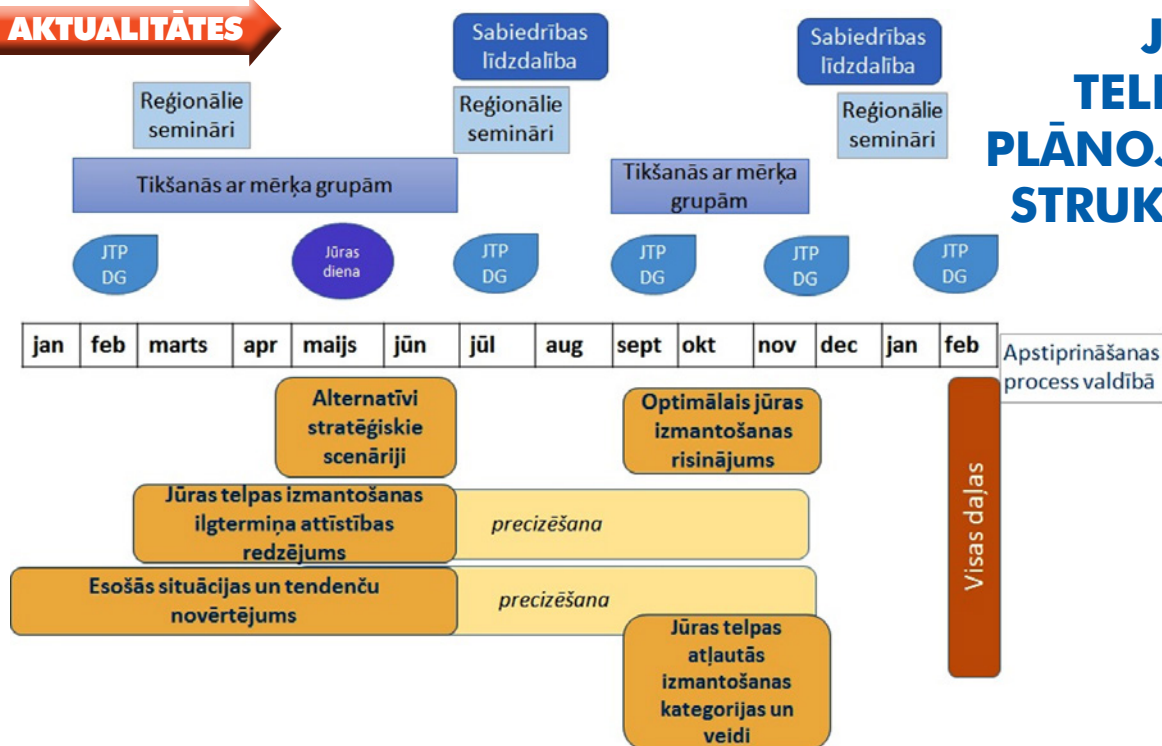

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Jūrlietu
un zivsaimniecības fonds

ZIVSAIMNIECĪBAS TĪKLS

AKTUALITĀTES

JŪRAS TELPISKĀ PLĀNOJUMA STRUKTŪRA

1. lpp.

KĀPĒC JŪRAS TELPA JĀPLĀNO?

Jūras telpiskā plānošana ir jauna teritorijas attīstības plānošanas joma. Tā īpaši aktualizējusies pēdējo desmit gadu laikā, kad, pateicoties tehnoloģiju attīstībai, rodas iespējas uzsākt jaunas saimnieciskās darbības jūrā (piemēram, vēja parku būvniecību), kas neizbēgami konkurē par telpu un rada konfliktus ar līdzšinējiem jūras telpas izmantotājiem – zvejniekiem un kuģu satiksmi. Turklāt pieaug arī tradicionālo ar jūras resursu izmantošanu saistīto nozaru attīstība, piemēram, jūras pārvadājumi un tūrisms.

JTP mērķis ir saskaņot dažādu nozaru, jūras telpas lietotāju, valsts un pašvaldību intereses, nodrošināt ilgtspējīgu un racionālu jūras telpas un resursu izmantošanu, neradot neatgriezeniskus kaitējumus videi un jūras ekosistēmai. Turklāt iecerēto attīstību pielāgo konkrētās vietas un reģiona specifiskajiem apstākļiem, tādējādi nodrošinot izaugsmes iespējas, kas balstītas uz vides un tehnoloģiskiem apsvērumiem.

Šobrīd jūras plānošana dažādās stadijās ir uzsākta visās Baltijas jūras reģiona valstīs, kā arī citviet Eiropā un pasaulē. Nepieciešamību izstrādāt JTP Eiropas Savienībā nosaka 2014. gadā pieņemta Eiropas Parlamenta un Eiropas Padomes direktīva, ar ko izveido jūras telpiskās plānošanas satvaru (2014/89/ES).

KĀ NOTIEK PLĀNOŠANA?

JTP Latvijas teritoriālajiem un EEZ ūdeņiem paredzēts izstrādāt šī gada laikā, uzklusot gan dažādu nozaru pārstāvjus, gan plašāku sabiedrību. Tāpēc tiek organizētas gan atsevišķas tematiskās tikšanās ar mērķa grupu pārstāvjus, gan visaptveroši reģionālie semināri, kuros iespēja piedalīties ir ikvienam interesentam. Turklāt ir izveidota JTP darba grupa, kuras mērķis ir jūras plānojuma izstrādes procesā nodrošināt valsts institūciju, plānošanas reģionu, piekastes pašvaldību un plašāku sabiedrības pārstāvju iesaisti.

JTP veic secīgos posmos – no gada sākuma līdz jūnijam beigām ir apkopota informācija par esošo situāciju, novērtēta attīstības tendences, diskutēts par jūras telpas izmantošanas ilgtermiņa redzējumu, kā arī sagatavoti četri radikāli atšķirīgi jūras telpas izmantošanas stratēģiskie scenāriji, kas tapuši, ņemot vērā dažādas attīstības prioritātes, piemēram, ekonomikas izaugsmi, sociālo labklājību, stabilu jūras ekosistēmu un starptautisko sadarbību. Šādi scenāriji ir viena no plānošanas metodēm, lai diskutētu par dažādām ar jūru saistītu nozaru telpiskām attīstības iespējām nākotnē un nonāktu pie sabiedrībai pieņemamākā jūras izmantošanas risinājuma, tai skaitā – zonējuma. Balsoties uz diskusiju rezultātiem jūlijā organizētajos reģionālajos semināros un saņemtajiem komentāriem no no-

zaru pārstāvjiem, tiek veikta scenāriju ietekmju analīze un izstrādāts integrēts optimālais jūras telpas izmantošanas risinājums, kas tiks nodots sabiedriskai apspriešanai gada beigās.

JŪRAS PLĀNOJUMA STRUKTŪRA

Jūras plānojums sastāvēs no četrām daļām: 1) paskaidrojuma raksta; 2) stratēģiskās daļas; 3) atļautās izmantošanas apraksta; 4) grafiskās daļas.

Līdz šim lielākais darbs ir veltīts paskaidrojuma raksta sagatavošanai. Tajā tiek ietverts esošās situācijas un tendenču izvērtējums, tai skaitā analīze par JTP saistīti ar citiem attīstības plānošanas dokumentiem un tiesību aktiem; jūras ūdeņu un vides stāvokļa raksturojums; pārskats par jūras dabas un kultūrvēsturiskajiem resursiem, ietverot ainavas; informācija par jūras izmantošanu, ņemot vērā vides, sociālos un ekonomiskos aspektus, kā arī izvērtējot jūras un sauszemes izmantošanas funkcionālo saistību.

Stratēģiskajā daļā tiks aprakstīts jūras telpas izmantošanas ilgtermiņa redzējums, prioritātes, stratēģiskie mērķi un uzdevumi. Atļautās izmantošanas apraksts ietvers stratēģisko scenāriju izvērtējuma rezultātus, jūras telpas izmantošanas telpiskos un normatīvos risinājumus, kritēriju aprakstu, kā arī sociālekonomisko ietekmju un pārrobežu konteksta izvērtējumu.

3. lpp.

2. lpp.

JTP izstrādes gaitā telpiskā informācija tiek apkopota vienotā ģeotelpiskā datu bāzē, kas arī veido pamatu grafiskās daļas izstrādei.

INFORMĀCIJA PAR ZIVJU RESURSIEM UN ZIVSAIMNIECĪBU

Zivju resursiem un zivsaimniecībai ir pievērsta īpaša uzmanība JTP izstrādē, veicot padziļinātu pieejamo datu apkopošanu un telpisko analīzi. JTP vajadzībām ir analizēta gan rūpnieciski nozīmīgāko, gan citu zivju sugu sastopamība jūras atklātajā daļā un piekrastē, izmantojot Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta „BIOR” (ZI „BIOR”) un Starptautiskās Jūras pētniecības padomes (ICES) zinātnisko pētījumu datus.

Pamatojoties uz rūpnieciskās zvejas un zinātnisko pētījumu specifiku, pārskatā atsevišķi izdalīta informācija par Baltijas jūras un Rīgas līča atklāto un piekrastes daļu. Piekrastes daļa ir definēta kā atsevišķa ūdeņu daļa, kuras dziļums nepārsniedz 20 metru, izņemot seklūdens zonas, kas atrodas tālāk par 20 metru izobātu. Pie atklātās daļas ūdeņiem attiecīgi ir pieskaitāmi Latvijas EEZ ūdeņi, kas neietilpst piekrastes daļā.

Datu apkopošanas un apstrādes rezultātā ir sagatavotas izplatības kartes Baltijas jūras un Rīgas līča masveidīgākajām pelaģisko zivju sugām (brētliņai un reņģei), kā arī Baltijas jūras atklātās daļas masveidīgākajām

bentisko zivju sugām – mencai un plekstei. JTP vajadzībām ir apkopti dati no 2004.–2013. gadam, kas atspoguļo gan ikgadējās svārstības, gan pēdējās desmitgades kopainu. Balsoties uz zinātnisko uzskaišu datiem un starptautiskiem pētījuma datiem, ir sniegts nārsta vietu un mazuļu uzturēšanās rajonu raksturojums tādām sugām kā brētliņas, mencas, reņģes un plekstes.

Plānošanas mērķis ir saskaņot dažādu nozaru, jūras telpas lietotāju, valsts un pašvaldību intereses

Zivsaimniecības nozares raksturojumā tiek sniegta telpiskā informācija par nozvejas apjomiem, izmantojot jūras un piekrastes zvejas žurnālu informāciju. Nozvejas informācija ir sniegta gan atsevišķi pa gadiem, lai novērtētu potenciālās atšķirības, kā arī apkopojošā veidā visam periodam (no 2004.–2013. gadam). Iegūtā informācija ļauj identificēt svarīgākos nozveju rajonus Baltijas jūras atklātajā daļā, kā arī novērtēt zivju kopējo izplatību. Nozvejas raksturošanā tiek ietvertas brētliņas, reņģes, mencas un plekstes nozvejas. Piekrastes zvejas raksturošanai tiek ietvertas visas sugas, kā arī atsevišķi ir izdalīta reņģu nozveja.

PLĀNA IZSTRĀDĒ IEŠAISTĪTĀS MĒRĶA GRUPAS

JTP organizē VARAM sadarbībā ar nozaru ministrijām, plānošanas reģioniem un vietējām pašvaldībām, kuru administratīvā teritorija robežojas ar jūru. Plāna izstrādē tiek iesaistīti ar jūru un piekrasti saistīto ekonomisko nozaru pārstāvji, tai skaitā:

- zvejnieki, zivju pārstrādes uzņēmumi;
- ostu pārvaldes, kuģu satiksmes un drošības organizētāji;
- jaunu jūras izmantošanas veidu un nozaru attīstītāji (vēja un ūdens enerģija, jūras akvakultūra u. c.);
- tūrisma pakalpojumu sniedzēji u. c.;
- piekrastes pašvaldības, plānošanas reģioni un to iedzīvotāji;
- vides un kultūrmantojuma saglabāšanas organizācijas;
- valsts krasta drošības interešu pārstāvji;
- zinātniskās un pētnieciskās organizācijas.

KĀ VAR PIEDALĪTIES?

JTP materiāli tiek publicēti īpaši izveidotā mājaslapā: www.jurasplanojums.net. Tajā arī tiek publicēta aktuālākā informācija par sanāksmēm ar mērķa grupām un sabiedrību. Līdz šim ir notikušas tikšanās ar dažādu nozaru pārstāvjiem, kā arī plašākas reģionālās diskusijas šī gada martā un jūlijā. Nākamās plašākas diskusijas notiks gada nogalē un nākamā gada sākumā. **ZI**

Kristīna Veidemane un Anda Ruskule,
Baltijas Vides Forums

GADA BALVA

IESNIEGTI PIETEIKUMI ZIVSAIMNIECĪBAS GADA BALVAI „LIELAIS LOMS – 2015”

Lai īpaši izceltu zivsaimniecības nozares svarīgo lomu valsts tautsaimniecības attīstībā, Zemkopības ministrija šogad ieviesusi jaunu tradīciju – pasniegt gada balvu „Lielais loms–2015” labākajiem zivsaimniecības nozarē strādājošajiem.

Izvirzīt pretendētus konkursam līdz šī gada 17. augustam tika aicināti ne tikai zivsaimniecības nozares uzņēmumi un nevalstiskās organizācijas, bet arī pašvaldības.

Pretendenti gada balvai „Lielais loms–2015” tiks vērtēti nominācijās:

„Gada uzņēmums zivsaimniecībā”, „Jauns un daudzsološs nozarē”, „Par inovatīvu uzņēmējdarbību”. Tiks pasniegta balva „Par mūža ieguldījumu zivsaimniecībā”, kuru piešķirs cilvēkam par ilgstošu un nozīmīgu ieguldījumu zivsaimniecības nozares attīstībā.

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra konsultāciju birojos un Lauku atbalsta dienestā kopā saņemti 19 pieteikumi zivsaimniecības gada balvai, no kuriem astoņi pieteikumi ir nominācijai „Gada uzņēmums zivsaimniecībā”, nominācijai „Par inovatīvu uzņēmējdarbību” – četri pieteiku-

mi, nominācijai „Jauns un daudzsološs nozarē” – trīs pieteikumi, savukārt nominācijai „Par mūža ieguldījumu zivsaimniecībā” izvirzīti četri cilvēki. Jāatzīmē, ka daži uzņēmumi pieteikti vienlaikus vairākās nominācijās.

Katrā nominācijā noteiks vienu laureātu, kurš saņems balvu „Lielais loms–2015”, Zemkopības ministrijas diplomu un naudas balvu, kā arī veicināšanas balvu saņēmējus. Plānots, ka laureātu godināšanas pasākums notiks 2015. gada nogalē. **ZI**

Agnese Neimane–Jordane, Valsts Zivsaimniecības sadarbības tīkla projektu vadītāja

CITĀS VALSTĪS

SPECIĀLISTI POLIJĀ IEPAZĪST STORU UN FOREĻU AUDZĒŠANAS TEHNOLOĢIJAS

LLKC Valsts Zivsaimniecības sadarbības tīkls no 11. līdz 15. augustam rīkoja pieredzes apmaiņas braucienu uz Poliju, kura mērķis bija iepazīt akvakultūras nozares tehnoloģijas, precīzāk, storu un foreļu audzēšanu recirkulācijas sistēmas atklātās un slēgtās platībās, kā arī uzzināt vairāk par storu inkubēšanu, gūt ieskatu preču zivju un vaislas materiāla audzēšanā un dalīties pieredzē par Eiropas fondu apguvi.

Polija, kā zināms, ir viena no zivju audzēšanas lielvalstīm Eiropā, kur iegūstama plaša teorētiskā bāze augstākās izglītības līmenī un kur zivju audzēšanas tehnoloģijas tiek veiksmīgi modernizētas un attīstītas.

No Latvijas braucienā piedalījās gan esošu akvakultūras uzņēmumu pārstāvji, piemēram, no Zinātniskā institūta „BIOR” un tā filiālēm, AS „Nagli”, SIA „Atlants”, „Akva Systems”, „Rideļu dzirnavas” un citiem, gan jaunie, potenciālie speciālisti, kā arī pārstāvji no Zemkopības ministrijas un Lauku atbalsta dienesta. Visas dienas tika intensīvi papildītas gan ar teorētiskām lekcijām, gan uzņēmumu apmeklējumiem, to apskati un sarunām ar akvakultūras speciālistiem. Visi brauciena dalībnieki bija gandarīti par iespēju noklausīties divas profesora Mirosława Ščepkovska lekcijas par storu inkubēšanu, slimībām, sugu atjaunošanas iecerēm un iespējām. Tika apmeklēts arī universitātes zinātniskās izpētes storu inkubēšanas cehs slēgta tipa recirkulācijās.

Nākamajās dienās noklausījāmies kompānijas „Aqua Syster” speciālistu lekciju un praktisko prezentāciju par akvakultūras ūdens recirkulācijas sistēmu projektēšanu, būvniecību, ūdens recirkulācijas sistēmu iekārtu un aprikojuma ražošanu forelēm. Apmeklējām „Budowko” foreļu fermu, kurā veiksmīgi tiek realizēti ES zivsaimniecības atbalsta projekti, un foreles tiek audzētas kā vaislas materiāls, kā arī inkubēti foreļu mazuļi atklāta un slēgta tipa recirkulācijas sistēmās. Apskatījām liela apjoma prečzivju audzētavu „K2”, kur gadā tiek izaudzēts ap 700 tonnām foreļu.

Pieredzes apmaiņas brauciena dalībnieki

Profesora Mirosława Ščepkovska uzņēmuma – zivju audzētavas apmeklējums

Brauciena laikā bija iespēja dibināt kontaktus un apmeklēt Zivju kombinētās barības ražošanas uzņēmumu „Aller Aqua”, kas ir trešā lielākā šāda ražotne ES. Ņemot vērā, ka Latvijas akvakultūrā visizplatītākā ir karpu audzēšana dīķos, apmeklējām arī intensīvā tipa karpu mazuļu audzētavu.

Brauciena laikā gūtās atziņas:

- Latvijas tirgus, zivju audzēšanas un realizēšanas iespējas salīdzinājumā ar Polijas iespējām ir mazākas, bet iespējami alternatīvi risinājumi, piemēram, veidot nišas produktus, akcentēt kvalitāti, ne kvantitāti;

- Galvenais attīstības priekšnoteikums ir akvakultūras attīstības veicināšana valsts mērogā, draudzīgas vi-

des veidošana vietējiem uzņēmējiem;

- Latvijā nepieciešami zinātniskie institūti, mācību saimniecības un mācību iestādes, kā tas ir Polijā un citur ES, kur apgūt akvakultūras nozari, jo pasaulē tā strauji attīstās un nepieciešama nepārtraukta zināšanu papildināšana. Patīkami, ka arī Latvijā attīstās jaunas, perspektīvas saimniecības.

Brauciena dalībnieki noslēguma diskusijā atzinīgi izteicās par iegūtajām zināšanām un pieredzi, visvairāk atzīmējot gandarījumu par iespēju gūt teorētiskās zināšanas, praktiski apskatīt un izpētīt saimniecības, diskutēt ar vietējiem zivsaimniecības speciālistiem. **ZI**

Raivis Apsītis, LLKC Zivsaimniecības nodaļas eksperts zivsaimniecībā

PIEREDZE

CARNIKAVAS NOVADA ZIVSAIMNIEKU
IZBRAUKUMA SEMINĀRS PĀVILOSTĀ

Ievadam Pāvilostas novada komerczvejnieka Jura Blaubārža atziņas: „Jūra, lai cik viļņaina tā arī nebūtu, nomierina un iemāca pacietību. Tā ļoti nepieciešama mūsu, piekrastes zvejnieku, darbā, kas ir salīdzinoši vienveidīgs. Bet tas ir mūsējais! Un kas es būtu bez šī darba...”

Te varētu jautāt – kas būtu Carnikavas novads bez zvejniekiem un viņu nozvejotās produkcijas pārstrādātājiem? Viennozīmīgi var atbildēt – daudz nabadzīgāks, grūti pat iedomāties šādu variantu!

Juris Blaubārdis bija viens no kolēģiem, kuru Carnikavas novada zivsaimnieki apmeklēja 28. jūlijā informatīvā izbraukuma semināra „Piekrastes zivsaimniecības un saimnieciskās darbības dažādošanas pieredze Pāvilostā” ietvaros. Seminārs notika, pateicoties Carnikavas novada domes noslēgtajam sadarbības līgumam ar Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centru, saņemot Valsts Zivsaimniecības sadarbības tīkla atbalstu.

Semināra ierosinātājs, šī raksta autors, kopā ar vietējiem piekrastes un iekšējo ūdeņu zvejniekiem, kā arī viņu nozvejotās produkcijas pārstrādātājiem izvirzīja mērķus, veidoja pasākuma programmu. Datums tika izvēlēts laikā pirms karstākā Carnikavas zivsaimnieku darba perioda – nēģu zvejas sezonas uzsākšanas. Semināram līdzdalību pieteica pārstāvji no SIA „Leste”, SIA „Grif 93”, SIA „Gaujas krasti”, SIA „Krupis”, SIA „Zibs” un

uzņēmuma „Gundegas IP”.

Noteiktajā dienā semināra dalībnieki sapulcējās pie domes ēkas, kāpa autobusā un devās uz pasākuma norises vietu. Pāvilostas kolēģi bija „pasūtījuši” lielisku laiku, mūs sagaidīja ar sauli un bezvēju. Pats pilsētas mērs Uldis Kristapsons atrada laiku un personīgi mūs iepazīstināja ar ostā un pilsētā realizētajiem projektiem. Pilsētas saimnieka plašais stāstījums mijās ar grupas interesantajiem jautājumiem, rezultātā uz vietas izskanēja dažādas idejas, kas būtu derīgas mūsu zivsaimniekiem. Mērs sarunas beigās pateicās par pilsētas apciemojumu un aizsteidzās dienas gaitās, mēs pateicāmies par iedvesmu un devāmies īstenot programmas nākamo punktu.

Pirmais uzņēmums, kurš iepazīstināja ar savu pieredzi saimnieciskās darbības dažādošanā, bija SIA „Āķagals”. Saimniece Janeta Kristapone laipni izstāstīja par visiem virzieniem, kādos strādā firma, konkrēti – piekrastes zveja, sabiedriskā ēdināšana, naktsmītnes. Viss arī tika uzskatāmi parādīts – gan viesu nams, gan kūpinātava, nobaudīta arī maltīte krodziņā no pašu ķertas mencas, pat uzņēmuma kuģis nopeldēja gar viesu namu, ienākot ostā, kura atrodas turpat līdzās. Kopumā bijām sajūsmā par īpašniekiem, kuri pēc ugunsgrēka spējuši atjaunot viesu namu un, veiksmīgi izvērtējot riskus, turpina biznesu.

Turpinājumā apmeklējām trīs zvejnieku saimniecības, kuras kopīgi darbojas vienā teritorijā Sakas upes krastā,

veiksmīgi izmantojot padomju laika vagoniņu, kurš kalpo kā ofiss un kam blakus atrodas cisterna – noliktava. Lēti un vienkārši. Tikšanās noritēja sirsnīgā atmosfērā, daži no grupas jau iepriekš bija tikušies, varēja brīvi diskutēt par kopīgām lietām. Bija pat iespēja izbraukt ar kuģīti „Salna” jūrā. Tikšanās beigās jau iepriekš pieminētais kolēģis Juris nodemonstrēja savu otro biznesa virzienu – kempinga mājiņas jūras krastā. Daži no mums jau nopietni apdomāja iespēju atbraukt uz turieni ar savām ģimenēm kādā no nedēļas nogalēm.

Tā, gluži nemanot, bija pienācis laiks pēdējam pieturas punktam – viesu mājai „Vilnis”, kur saimnieks Dzintars Zamarītis pastāstīja un parādīja savu Tradicionālo prasmju skolu paša nozvejoto zivju kūpināšanā. Mūsu profesionāļiem pat nācās atzīt, ka dažas lietas ir jaunas, bet, garšojot gatavo produkciju, secinājums ir viens – Carnikavas kūpinātās zivis neatpaliek kvalitātē no Dzintara produkcijas. Uzņēmības un sava pakalpojuma popularizēšanas ziņā firmas vadītājs tika slavēts atkārtoti, mūsu grupas dalībnieki uzdeva jautājumus, un diskusijas ritēja paralēli degustācijai. Pamājam ardievas Pāvilostai un devāmies atpakaļceļā.

Atgriežoties brauciena sākumpunktā, autobusa salons virmoja no iegūtajiem iespaidiem, idejām jauniem biznesa virzieniem un galvenā doma bija – tādas lietas jāturpina! **ZI**

Jānis Kravalis, Carnikavas novada lauku attīstības konsultants

TERITORIJU ATTĪSTĪBA

LLKC Limbažu nodaļa, SALACGRĪVA

VALSTS ZIVSAIMNIECĪBAS SADARBĪBAS TĪKLA IEGULDĪJUMS PIEKRASTES TERITORIJU ATTĪSTĪBĀ

Situācija zivsaimniecības nozarē

LLKC Limbažu nodaļas pārziņā ir Salacgrīvas novads, kura trīs pagasti ir cieši saistīti ar zivsaimniecību, jo Salacgrīvai ir viena no garākajām piekrastes līnijām valstī – 57 km. Salacgrīvai ir divas ostas – Salacgrīvā un Kuivižos. Novada lepnums ir zivju pārstrādes uzņēmums AS „Brīvais vilnis”, kas nodarbina ap 400 strādājošo, darbojas arī mazie pārstrādes ceļi. Savukārt lielākais novada zvejniecības uzņēmums ir SIA „Baņķis”, kas zvejo gan atklātā jūrā, gan piekrastes ūdeņos.

Salacgrīvas novads ir slavens ar saviem nēģu zvejniekiem, kuri strādā gan uz Salacas, gan Svētupes. Uz Salacas ir trīs nēģu tači, Svētupē – viens. Lai apmierinātu visus zvejotgribētājus, novada dome rīko izsoles, kurās tiek sadalītas zvejas dienas pēc īpaša grafika. Šogad Salacgrīvas novada dome iesniegusi projektu Zivju fondam un guva atbalstu nēģu mazuļu ielaišanai Salacas augštecē.

Otrs projekts, kurš tiek realizēts novadā jau vairākus gadus, ir taimiņu mazuļu pavairošana. Tā kā Salaca ir vienīgā upe Baltijā, kur atļauts veikt licencēto taimiņu maksšķeršanu, novada dome rūpējas, lai šī zivju suga tiktu pavairota.

Lai mazinātu zvejniecības sezonālo ietekmi uz uzņēmumu darbību, Tūjā zvejnieki aktīvi domā, kā zvejniecību apvienot ar tūrismu, jo zvejniecības sezona ir salīdzinoši īsa, tādēļ nepieciešami papildu ienākuma avoti. Šeit pēc piekrastes zvejnieku iniciatīvas izveidota biedrība „Tūjaskrasts”, kas veiksmīgi startējusi vairākos EZF projektos kopā ar biedrību „Jūrkanete” un guvusi Eiropas Savienības fondu atbalstu, kura ietvaros iegādātas zvejas laivas un uzcelta kūpinātava Tūjā.

Kā ZST aktivitātes iepriekšējos gados veicinājušas nozares darbību?

Iepriekš – 2013. un 2014. gadā – ZST aktivitātes „Atbalsts jauniešiem uzņēmējdarbības veicināšanā” ie-

LLKC Limbažu nodaļa regulāri rīko ar zivsaimniecību saistītus pasākumus jauniešiem

tvaros organizēja apmācības jauniešiem, kuri vēlas iegūt teorētiskas un praktiskas zināšanas par uzņēmuma veidošanu un uzsākt vai attīstīt savu uzņēmējdarbību laukos. Pēc teorētisko zināšanu iegūšanas vairāki jaunieši piedalījās konkursā „Laukiem būt!”. Abus gadus Salacgrīvas jaunieši konkursā sasniedza labus rezultātus, un abu gadu uzvarētāji arī nopietni pieķērušies savu ideju īstenošanai.

Ilze Jēkabsons, 2014. gada uzvarētāja, nodibināja uzņēmumu SIA „LARMUM”. Ilzei bija iespēja no vectēva mantot zvejas aprīkojumu un, galvenais, – tikt pie zvejas licencēm. Īstenojot projektu, jaunieši sāka regulāri pārstrādāt vectēva sazvejoto produkciju – vietējās zivis – un sagatavot tās kvalitatīvai uzglabāšanai, vēlāk produkciju piedāvājot pircējiem.

Savukārt 2013. gada uzvarētāji Jānis Auziņš un Rihards Kastrovs no SIA „LED Baltic” iegādājās valcēšanas iekārtu, lai kvalitatīvi varētu gatavot nēģus bundžās. Jaunieši iesaistās arī citos projektos, un viņu nākotnes mērķis ir pārstrādes ceļa izveide mājražošanas apjomiem.

Kādas ZST aktivitātes notikušas vai vēl notiks 2015. gadā?

Lai popularizētu zivsaimniecības nozari skolēnu vidū, ar ZST atbalstu šogad tika organizēts izglītojošs brauciens Salacgrīvas vidusskolas 10.–11. klašu skolēniem uz dižsaimniecību un zivju audzētavām, lai gūtu praktisku pieredzi zivsaimniecības nozarē praktizējošos uzņēmumos, iepazīstinātu jauniešus ar zivju audzētavām, akvakultūru un dižsaimniecību. Brauciena laikā tika apmeklēti zivsaimniecības uzņēmumi – „Sillakas”, „Kārļi” un „Brasla”. Saimniecību apmeklējuma laikā skolēniem bija iespēja pabarot zivju mazuļus, kā arī rast atbildes uz daudziem jautājumiem.

Arī šogad ZST aktivitāšu ietvaros tika sniegts atbalsts jauniešiem uzņēmējdarbības veicināšanā, organizējot apmācības, un notiek biznesa plānu iesniegšana konkursam „Laukiem būt!”. Zvejnieku pieredzes brauciens tiks organizēts oktobrī. **ZI**

P. S. Ar citu nodaļu paveikto turpināsim iepazīstināt „Zivju Lapas” nākamajos numuros

NOVADOS

SIA „Zibs” liek nēģus krāsni

CARNIKAVAS NOVADA ZIVSAIMNIEKI NĒĢU SVĒTKOS

Parādot godu Carnikavas lepnumam – Gaujas nēģim un atzīmējot nēģu zvejas sezonas atklāšanu, katru gadu augustā tiek svinēti vērienīgākie svētki Carnikavas novadā – Nēģu svētki. Šogad tie bija jau četrpadsmitie un notika zem Eiropas līmeņa preču kvalitātes zīmes karoga, jo „Carnikavas nēģi” ir pirmais Latvijas pārtikas produkts, kas kopš 2015. gada februāra ir iekļauts Eiropas Savienības Aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu reģistrā.

Šis stāstījums nebūs par to, kādas slavenības piedalījās šī gada nēģu svētku pasākumā, tas nebūs par Raimonu Paulu vai par Mārta Rītiņa šovu, bagātīgo kultūras programmu. Tas būs par tiem cilvēkiem, pateicoties kuriem nodrošināts pats svētku pamats – „Carnikavas nēģi”.

„Carnikavas nēģu” realizētāji ir iekļauti ražotāju grupā, kuras sastāvā ir trīs zvejniecības firmas un septiņi pārstrādes uzņēmumi.

Pirmā „frontes līnija” ir zvejnieki, kuri jebkuros laika apstākļos, izmantojot savus nēģu murdus, iegūst pirmreizējo produktu – svaigu nēģi. Tikai Carnikavas novadā laikā no 1. augusta līdz 1. februārim ar murdiem Gaujas

upes lejtecē pie iztekas zvejojot nēģi ir marķējami ar norādi „Carnikavas nēģi”. Lielākie nēģu ķerāji ir SIA „Leste” un SIA „Grif 93”.

Sarunā ar **Viesturu Rinkēviču**, SIA „Grif 93” vadītāju, noskaidrojās, ka nēģu svētkiem viņa firma gatavoja laikus, nodrošinot savu artavu lielajam zupas katlam, kā arī pārdo dot svaigo produktu pārstrādātājiem. Viesturs vēl informēja, ka viņa darbinieki ārzemju viesu delegācijai demonstrēja murdu izcelšanu no ūdens un nēģu izvēšanas procesu, kā arī svētku laikā izvizināja pa Gauju.

Aldonis Lūkins, SIA „Leste” valdes loceklis, pauda savu gandarījumu par izdevušos pasākumu, kuram gatavojās jau no pirmās augusta dienas. Spītējot nēģu ķeršanai nelabvēlīgajiem laika apstākļiem, bija jānodrošina pietiekams svaigās produkcijas daudzums gan slavenajai nēģu zupai, gan arī cepējiem svētkos. Uzņēmuma vīri aktīvi piedalījās svētku programmas īstenošanā, vizināja viesus savās zvejnieku laivās līdz jūrai un atpakaļ, pats Aldonis ar laivu „Rebeka” bija pirmais laivu parādē un nogādāja Nēģu karali svētku gājiena dalībniekiem. Tāpēc pateicība no domes vadības svētku atklāšanā bija tiešām pelnīta.

Nākamā pakāpe jau ir produkcijas pārstrādātāji, kas cep „Carnikavas nēģus”. Viņi tālāk nodod jau gatavo precī pircējiem, svētku viesiem, lai visi varētu baudīt šo delikatesi. Carnikavas parkā, svētku norises vietā, aktīvi darbojās SIA „Gaujas krasti”, SIA „Zibs” un IK „Gundegas IP”. Noskaidroju šo firmu vadītāju iespaidu par svētkiem. Visi kā viens apgalvoja, ka ieguldīts milzīgs darbs – gan nedēļu ilgā sagatavošanās procesā, gan arī uz vietas – parkā. Viesi ar nēģiem tika cienāti no pulksten 9 līdz pat 21. Neskatoties uz nogurumu, ir milzīgs gandarījums par paveikto.

Uzdevu jautājumu: kas iepriecināja vai sarūgtināja svētku laikā?

Ilmārs Prauliņš no IK „Gundegas IP”: „Tas iepriecināja, ka ciemiņiem ļoti garšoja nēģi, īpaši pārsteigti bija tie, kuri baudīja pirmo reizi. Arī uz vietas tika cepti nēģi, viesi varēja vērot pašu procesu, daudzi vēlējās nofotografēties kopā ar mani un nēģu cepamo resti.”

Anita Bagrija no SIA „Gaujas krasti”: „Iepriecināja labās atsauksmes no klientiem, personīgā atziņa no domes vadības. Patika, ka organizētāji šogad bija sarūpējuši krietni vairāk galdus un solu, lai lielais viesu pieplūdums varētu brīvi izvietoties.

► 8. lpp.

◀ 7. lpp.

Mums tikai atlika rūpēties, lai uz galdiem būtu cienasts. Strādājām čaki, visa ģimene, un rezultāti neizpalika. Grūti pat pieminēt kādu lietu, kas nepatika.”

Te sarunu papildināja **Māris Miglāns** no SIA „Zibs”: „Nepatika tas lielais karstums, kas valdīja dienas vidū, bija grūti strādāt pie krāsns... Taču, redzot kā viesiem patīk rezultāts – karstie, brūnie nēģi, rūgtums izgaiss, kā nebijis, palika tikai prieks par paveikto!”

Zigrīda Skaveneca, SIA „Krupis” vadītāja: „Mēs šogad svētku viesus uzņēmām savā ražotnē, darba pietika uz vietas, jo mūsu tradicionālajām nēģu produkcijas degustācijām bija pieteikušies daudz ciemiņi, arī no ārzemēm. Esam ļoti priecīgi par svētku viesu atzinību, visvairāk komplimentu bija no motociklu „Jawa” salidojuma dalībniekiem. Tas mums dod iedvesmu turpmākiem darbiem.”

Nobeigumā vēlu veiksmi novada zivsaimniekiem viņu ikdienas darbā līdz nākamajiem svētkiem! Lai izdodas! **ZI**

Jānis Kravalis, Carnikavas novada lauku attīstības konsultants

Foto: Jānis Kravalis

„Gundega IP” pārstāvis pārbauda, vai nēģi gatavi

SIA „Zibs” gatavā produkcija

Foto: Jānis Kravalis

Zvejo SIA „Grif 93”

Foto: Jānis Kravalis

SIA „Leste” zvejas laiva vizina svētku dalībniekus

LAUKU LAPA TAVĀ E-PASTĀ

Piedāvājam iespēju saņemt informatīvos izdevumus „Lauku Lapa” un „Zivju Lapa” Jūsu e-pastā! Lai pieteiktos izdevumu elektroniskai saņemšanai, sūtiet pieteikumu uz e-pastu: lauku.lapa@llkc.lv. Uz šo e-pastu varat sūtīt arī ieteikumus, kā mēs varētu pilnveidot „Lauku Lapu” un „Zivju Lapu”.

Pieteikumā jānorāda:

Vārds, uzvārds; iestādes nosaukums, kuru pārstāvat; e-pasta adrese, uz kuru vēlaties saņemt izdevumu.

Zivju Lapa

SAGATAVOTA

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Apgādā Rīgas iela 34, Ozolnieki, Ozolnieku pag., Ozolnieku nov., LV-3018 tālr.: 63050220